

Aktiemarknadsnämndens uttalande 2018:19

2018-05-08

ÄRENDET

Till Aktiemarknadsnämnden inkom den 3 maj 2018 en framställning från Fingerprint Cards AB ("Fingerprint"). Framställningen rör god sed i valberedningssammanhang.

FRAMSTÄLLNING

I framställningen anför följande.

Valberedningen i Fingerprint offentliggjorde den 26 april 2018 sitt förslag inför bolagets årsstämma 2018. Valberedningen bestod av Jan Wäreby (styrelseordförande), Johan Carlström (representerar eget aktieinnehav) och Dimitrij Titov (representerar aktieägaren Velociraptor Ltd). Valberedningen föreslog bland annat nyval av Johan Carlström till styrelseledamot och styrelseordförande och omval av Dimitrij Titov som styrelseledamot. Det angavs att Dimitrij Titov inte deltagit i valberedningens förslag gällande densamme. Någon sådan anteckning fanns inte beträffande Johan Carlström. I övrigt hänvisas till valberedningens förslag, *Bilaga 1 (utesluten här)*.

Nasdaq Stockholm har krävt att Fingerprint ska begära ett uttalande från Aktiemarknadsnämnden med i princip följande innehåll:

- 1) Huruvida det med utgångspunkt i god sed möter några hinder att en ledamot i valberedningen deltar i beredningen av förslag till styrelseledamot avseende ho-

- nom eller henne själv. Och om den frågeställningen påverkas av att valberedningen beträffande två personer hanterat denna situation på olika sätt.
- 2) Huruvida det med utgångspunkt i god sed möter några hinder att en ledamot i valberedningen deltar i beredningen av förslag om arvode till honom eller henne själv i egenskap av styrelseledamot.

Fingerprints inställning

Valberedningen är ett ägarsammansatt organ i enlighet med Kodens över vilket Fingerprint inte har något inflytande. Fingerprint kan endast notera att Svensk kod för bolagsstyrning inte innehåller några jävsregler när det gäller valberedningen. Detsamma gäller Fingerprints valberedningsinstruktion inför årsstämman 2018, *Bilaga 2 (utesluten här)*. Aktiebolagslagen innehåller inga regler om valberedningar.

Aktiebolagslagen innehåller endast ett begränsat antal jävsregler när det gäller aktieägare. Dessa jävsregler förhindrar inte att en aktieägare inför bolagsstämma föreslår sig själv som styrelseledamot eller styrelseordförande eller vilket styrelsearvode som ska utgå, och inte heller är aktieägaren förhindrad att rösta på sina egna förslag. Något annat kan inte gälla valberedningen. Konsekvenserna av en sådan regel skulle vara långtgående mot bakgrund av den svenska ägarstrukturen med förekomsten av en eller flera huvudägare i börsbolagen, och den svenska bolagsstyrningsmodellen som ser positivt på att bolagets ägare deltar i styrelsearbetet. Det faktum att Dimitrij Titov, såsom representerande inte eget utan annans aktieinnehav i Fingerprints valberedning, på egen hand valde att inte delta i förslaget gällande honom själv, förändrar enligt Fingerprint inte slutsatsen ovan.

ÖVERVÄGANDEN

Regler om val av styrelse i aktiebolag finns i aktiebolagslagen (2005:551, ABL). Om ingenting annat föreskrivs i bolagsordningen, väljs styrelsens ledamöter av bolagsstämman. Huvudregeln avspeglar den aktiebolagsrättsliga principen att det är aktieägarna som bestämmer bolagets inriktning och förvaltning (jfr bl.a. Johansson, S., *Bolagsstämma i svenska aktiebolag*, 2018, s. 135).

En aktieägare får vid bolagsstämma rösta för det fulla antalet aktier som han eller hon äger eller företräder, såvida inte annat föreskrivs i bolagsordningen (7 kap. 8 §). En aktieägare får också rösta i alla ärenden på stämman med undantag för ärenden som gäller talan mot aktieägaren eller aktieägarens befrielse från skadeståndsansvar eller annan förpliktelse gentemot bolaget (7 kap. 46 § ABL).

Vid val anses den person vald som fått flest röster, om inte annat följer av bolagsordningen (7 kap. 41 § ABL).

I linje med principen att det är aktieägarna som bestämmer bolagets inriktning och förvaltning kan en aktieägare inför eller vid stämman föreslå sig själv eller någon annan som styrelseledamot och på stämman rösta i enlighet därmed. En aktieägare som, ensam eller i samverkan med andra, innehar en majoritet av rösterna i ett bolag har mot bakgrund av vad nu sagts ett avgörande inflytande över valet av samtliga styrelseledamöter som ska utses av stämman.

Lagen ställer inte krav på att valet av styrelseledamöter förbereds på visst sätt. Enligt Svensk kod för bolagsstyrning, som ger uttryck för vad som i vissa frågor är god sed på den svenska aktiemarknaden, ska emellertid tillsättningen av styrelse beredas genom en av ägarna styrd, strukturerad och bekantgjord process, som skapar förutsättningar för väl underbyggda beslut. De av koden omfattade bolagen ska ha en valberedning som ska lämna förslag på styrelseordförande och övriga styrelseledamöter samt arvode och annan ersättning för styrelseuppdraget (punkt 2.1 i koden). Valberedningen ska utses av bolagsstämman eller på sätt som anges av stämman (punkt 2.2 i koden). Den ska ha minst tre ledamöter och majoriteten ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Minst en av valberedningens ledamöter ska vara oberoende i förhållande till den i bolaget röstmässigt största aktieägaren eller grupp av aktieägare som samverkar om bolagets förvaltning (punkt 2.3 i koden).

Enligt ingressen till punkt 2 i koden ska en valberedningsledamot innan uppdraget accepteras noga överväga huruvida en intressekonflikt föreligger. I kodens förarbeten uttalas att meningen i ingressen har tillkommit i syfte att en valberedningsledamot noga ska pröva om

denne kan agera i bolagets bästa, om denne t.ex. har en befattning i ett konkurrentföretag. Koden innehåller dock inte några bestämmelser om jäv för ledamot av valberedningen. Det finns således inte något som hindrar en ledamot av valberedningen, som också kan vara aktieägare i bolaget, från att delta i ett valberedningsbeslut som innebär att ledamoten i fråga eller någon denne närstående i vid mening ska föreslås till styrelseledamot och för detta erhålla viss ersättning. I praktiken torde detta vara relativt vanligt och en tvingande ordning av annat slag skulle försvaga valberedningsinstitutet betänkligt.

Det nu sagda hindrar givetvis inte att en ledamot av valberedningen i ett enskilt fall, med hänsyn till olika omständigheter, kan finna det lämpligt att inte delta i ett beslut av valberedningen att föreslå sig själv som styrelseledamot. Ett sådant, individuellt, ställningstagande kan enligt nämndens mening inte anses ställa krav på andra ledamöter av valberedningen att för sin del göra en motsvarande bedömning.

Det ankommer inte på nämnden att pröva huruvida styrelsen i ett bolag på aktiemarknaden har en lämplig sammansättning.

I behandlingen av detta ärende har ledamöterna Marianne Lundius (ordförande), Ramsay Brufer, Ossian Ekdahl, Nina Macpherson, Carl-Johan Pousette, Erik Sjöman och Charlotte Strömberg deltagit.

På Aktiemarknadsnämndens vägnar

Marianne Lundius

Rolf Skog